

Кофанов О.Є.,
*студент Національного технічного університету
України "Київський політехнічний інститут імені
Ігоря Сікорського", м. Київ*

Зозульов О.В.,
*к. екон. н., професор, професор кафедри промислового
маркетингу Національного технічного університету
України "Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського", м. Київ*

СТАРТАП-ПРОЕКТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сьогодні в світі дедалі більша увага приділяється завданню переходу до концепції сталого розвитку. Людство стикається з загрозами та наслідками економічної та екологічної криз, які важко подолати без переходу до нової моделі економіки, побудованої на засадах сталого розвитку, що для сучасної України є особливо актуальним. На думку Лебедевої Л. В., розробка та впровадження інновацій є дієвим механізмом виходу з кризи. За допомогою нововведень можна підвищити ефективність праці та зменшити ресурсозатратність. Вдала інновація здатна забезпечити пошкваллення на цілому сегменті ринку. Тому для запровадження концепції сталого розвитку в Україні необхідно впроваджувати державну підтримку інноваційної сфери. Дослідниця вказує на те, що результатом успішної інноваційної політики держави є збільшення ВВП за рахунок освоєння виробництва принципово нових видів продукції та технологій, а також розширення на цій основі ринків збуту вітчизняних товарів.

Однією із сучасних перспективних форм початку бізнесу в інноваційній сфері, що пов'язана з високим ризиком, є стартап-проект (стартап). Аналізуючи міжнародний досвід, можна сказати, що стимулювання розвитку стартапів може суттєво покращити економічне становище України та допомогти їй вийти з економічної кризи. Однак, В. Місюрак зауважує, що сьогодні для вітчизняного ринку стартап є досить специфічним явищем – виникає багато юридичних питань, пов'язаних з особливостями реєстрації та оподаткування даного бізнесу, нормативно-правовим регулюванням господарської діяльності, порядком здійснення інвестицій і т.д. Для вирішення цих питань слід чітко розуміти суть поняття стартап. Тому в межах даної статті ми дослідили підходи найвідоміших спеціалістів у сфері стартап-проектів та венчурного фінансування з метою застосування їх досвіду в Україні.

Е. Ріс розглядає стартап у декількох площинах. По-перше, дослідник визначає стартап як вправу у створенні організації. По-друге, як набір дій. І по-третє, як новостворену організацію, яка займається розробкою нових товарів або послуг в умовах надзвичайної невизначеності. Е. Ріс відмічає, що успішні стартапи активно займаються питаннями, що асоціюються зі створенням організації – приймають на роботу творчих людей, координують їх дії і створюють культуру, що допомагає досягти результатів. Дослідник відзначає, що поняття стартап ширше суми його складових – це не тільки продукт, технологічний прорив або ідея, це в першу чергу підприємство, створене людьми. Продуктом стартапу він називає інновації та вважає, що даний продукт включає будь-які джерела цінності для людей, які стають клієнтами компанії, а інновації лежать в основі успіху компанії. Важливим елементом він вважає також і контекст, в якому народжуються інновації. Не всі компанії можна назвати стартапами, адже стартапи завжди стикаються з надзвичайною невизначеністю.

Аналогічна точка зору висувається також у підході С. Бланка та Б. Дорфа, відповідно до якого стартап не є великою компанією в мініатюрі. Натомість, це тимчасова структура, що займається пошуками масштабованої, відтворюваної та рентабельної бізнес-моделі. На думку дослідників, спочатку шаблон бізнес-моделі стартапу складається з ідей та здогадок, а сама компанія не має споживачів і не знає про них майже нічого. Відповідно до підходу Е. Романса, стартап – це перетворення плану в реальний бізнес, розгортання мережевих можливостей в повну силу, залучення кадрових ресурсів згідно з планом та адекватне структурування та вирощування новоствореного ризикованого проекту до стадії життєздатного і успішного підприємства. У свою чергу, підхід дослідника П. Тіля полягає в тому, що стартап – це максимальна за кількістю група людей, яку засновник зможе сильно зацікавити своєю ідеєю створення нового та кращого майбутнього. На його думку, головна сила нової компанії полягає в здатності мислити по-новому, а невеликий розмір фірми дозволяє співробітникам вільно мислити, що створює навіть важливішу перевагу, ніж гнучкість і пристосовність.

Отже, існують декілька підходів до визначення поняття стартап, а тому лише комплексне їх поєднання дає змогу зрозуміти суть поняття, подолати невизначеність навколо даного виду бізнесу, що заважає подальшому економічному розвитку країни, її переходу до сталого розвитку.